

**การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์)
Evaluation of the Moral and Ethical Development Project according to the Royal
Charter Education of Banthung Community School (Inmee Uprathum)**

วสนิษฐา ค่ายศ | Woranidtha Kamyos

โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2
Ban Thung Community School (In Mee Upatham), Phayao Primary Educational Service Area Office 2
Corresponding author email: waranidtha99@gmail.com

(Received: 16 August 2021, Revised: 20 September 2021, Accepted: 26 September 2021)

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมิน มีจำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ครู 2) นักเรียน 3) ผู้ปกครองนักเรียน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 526 คน และปีการศึกษา 2563 จำนวน 536 คน ของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) รวมทั้งสองปีการศึกษา 1,062 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีกระบวนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านบริบทและด้านปัจจัย ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านกระบวนการ ระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน มีจำนวน 10 ฉบับ ประกอบด้วย แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินฉบับที่ 1 ด้านบริบท แบบประเมินฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า แบบประเมินฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ และแบบประเมินฉบับที่ 4 ด้านผลผลิต แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 1 ด้านบริบท แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 4 ด้านผลผลิต แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ และ แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ เครื่องมือทุกฉบับ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าอยู่ระหว่าง .60 - 1.00 และ ความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าอยู่ระหว่าง .88

- .95 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน พบว่า ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัย (Input) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านผลผลิตและส่วนประสม พบว่า ด้านผลกระทบ (Impact) พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทั้งสองปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความยั่งยืน (Sustainability) พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทั้งสองปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ,คุณธรรมจริยธรรม ,พระบรมราโชบายด้านการศึกษา,รูปแบบ

การประเมิน CIPPIEST Model

ABSTRACT

Evaluation of Moral and Ethical Development Projects according to the Royal Charter of Education of Banthung Community Schools (Inme Upratrum) has a purpose to study the results of the evaluation of the Moral and Ethical Development Project according to the Royal Charter of Education of Banthung Community School (Inme Upratrum) The target groups used in the assessment were 1) teachers 2) students 3) parents of students 4) basic education committees for the academic year 2019, a total of 526 students, and the academic year 2020, a total of 536 persons, including two academic years, 1,062 people of Banthung Community Schools (Inme Upratrum) obtained by Purposive Sampling .Have three-step process : Step 1, Phase 1 assessment, pre-project evaluation. By applying the CIPPIEST Model assessment model on context and factor aspect, step 2, phase 2 assessment, in-project assessment. by applying a form of assessment CIPPIEST Model Process aspect, Step 3, phase 3 assessment, post-operation assessment by applying the CIPPIEST Model assessment model in terms of productivity and scalability. There are 9 instruments used in the assessment, all of which have quality checks for all instruments. Content fidelity (Content Validity) is between .60 - 1.00 and confidence. (Reliability) was between .88 - .95 qualitative data analysis. by content analysis and quantitative data analysis using the statistics of frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. The assessment was divided into 3 parts, for the academic year 2019-2020, it was found that Part 1, the Context Assessment results, found that the overall average for both academic years was at a high level. In terms of factors (Input), it was found that the overall average was at a high level. Part 2 the results of the process evaluation found that the overall average for both academic years was at a high level, part 3, the results of the assessment of productivity and extensions, found that the impact (Impact) found that the overall average for both academic years was at a high level. Productivity (Effectiveness) found that the overall average for both academic years was at a high level Sustainability (Sustainability) found that the overall average for both academic years was at a high level. and the aspect of transmission (Transportability) found that the overall average for both academic years was at a high level.

Keywords : Project Evaluation, Morality, Ethics , His Majesty King Bhumibol Adulyadej of Education, CIPPIEST Model Assessment Model

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวดเร็ว และยากจะคาดเดาเกิดสภาวะแวดล้อม พลิกผัน สับสน ซับซ้อน คลุมเครือและผันผวนที่เรียกว่า VUCA World ทั้งในด้านสภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการศึกษา ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมการดำเนินชีวิตที่ผู้คนคุ้นเคย เปลี่ยนไปรวมถึงการที่โซเชียลมีเดียเข้ามามีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นผลต่อพฤติกรรม การบริโภควัตถุต่างๆ จนเกิดความสับสน พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2548) ยังได้กล่าวไว้ว่า โลกยุคนี้คนไทยหมกมุ่นกับการบริโภควัตถุและเสพสำราญจนลืมคุณค่าทางจิตใจ ทำให้ระบบสังคมที่เคยอิงมาของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (กรมการศาสนา, 2550) เห็นสอดคล้องว่าเยาวชน ห่างไกลจากหลักธรรมคำสอนทางศาสนา ที่เห็นได้เด่นชัด คือ เยาวชนบางกลุ่มขาดคุณธรรม ถ้าไม่ได้ รับการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมอย่างพอเพียงตั้งแต่เด็กแล้วจะเติบโตไปจะเป็นภาระ ของสังคม เมื่อเกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้นมาแล้ว ทุกองค์กรต่างพุ่งเป้าไปที่การศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญใน การพัฒนาคน และกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักสำคัญขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา จึง มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคน สามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมี จริยธรรม และวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดรับกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะ 20 ปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) กำหนดแนวคิดการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (Conceptual Design) ด้วย การยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้น้อมนำพระบรมราโชบายและ กำหนดทิศทางและเป้าหมายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ 10 และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พระบรมราโชบายลงสู่แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2560 -2562 มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม 4 ด้าน ทศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง ให้ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาได้ดำเนินการต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เน้นประเด็น คุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้พัฒนาคุณธรรมตามพระบรมราโชบายของ ด้านการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย จึงได้กำหนดนโยบายและข้อ สั่งการให้โรงเรียนในสังกัดได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่พัฒนาคุณธรรมของนักเรียน อย่างทั่วถึง สถานศึกษาจึงต้องการบริหารจัดการกิจกรรมทุกอย่างในที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการ

เรียนการสอน เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อเป้าหมายคุณภาพด้านความรู้คู่คุณธรรม

โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาในรอบ 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา (รายงานการบันทึกประชุมประจำเดือนของโรงเรียนปีการศึกษา, 2559 – 2561) และบันทึกการประเมินคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาขาดคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรง ด้านความประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ขาดความรับผิดชอบ ไม่สนใจเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน ทำชิ้นงานใบงานไม่สำเร็จ ขาดทักษะการทำงาน เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนไม่สามารถจะทำกิจกรรมทักษะด้านอาชีพตามที่ครูจัดกิจกรรมได้ ขาดการประพฤติด้านวินัย ตรงต่อเวลา การแต่งกาย ขาดสัมมาคารวะ มารยาท การพูด การแสดงออกทางสีหน้า การมีจิตสาธารณะ ติดเกมส์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีความอยากรู้อยากเห็นอยากลองเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ถูกชักจูงได้ง่ายจากกลุ่มเพื่อนให้กระทำการที่ไม่ดี ขาดความรักและภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ครู และการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ให้ความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาด้านพฤติกรรมความเป็นพลเมืองดี นักเรียนไม่ช่วยเหลืองานบ้านกับผู้ปกครอง และไม่ทำการบ้าน ขาดคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่จำเป็น ขาดจิตอาสาการช่วยเหลืองานส่วนรวม และผู้ปกครองให้ความเห็นว่า เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็น ปู่ ย่า ตา ยาย เลี้ยงหลานด้วยความรักและไม่ได้ฝึกทักษะชีวิตผู้ปกครองเป็นผู้ทำให้ทุกอย่างทำให้นักเรียนทำไม่เป็น สอดรับการเหตุการณ์ปัจจุบันการใช้สื่อทางโลกไร้พรมแดน การรับข้อมูลข่าวสารบ้านเมืองต่าง ๆ มากมายและรวดเร็ว ขาดการวิเคราะห์ให้ไตร่ตรองข้อมูล หลงเชื่อและชักชวนผู้อื่นให้เห็นชอบด้วยเป็นปัญหาสืบเนื่องต่อทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อบ้านเมือง และสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปถัมภ์) ปีการศึกษา 2559 - 2561 ดังนั้นทางโรงเรียนจึงจัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมตลอดปีการศึกษา 2562 – 2563

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

1.1 กลุ่มที่ 1 เป็น ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 526 คน ปีการศึกษา 2562

1.2 กลุ่มที่ 1 เป็น ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 526 คน ปีการศึกษา 2562

ของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปลั่งม้ง) รวมทั้งสองปีการศึกษา 1,062 คน
ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556) เป็นมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นจากการขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) แบบเดิม โดยกำหนดรูปแบบการประเมินและคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย 4.1) ผลกระทบ (Impact) 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา พุทธศักราช 2561 – มีนาคม 2564

ขอบเขตด้านตัวแปร

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปลั่งม้ง) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย 4.1) ผลกระทบ (Impact) 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

ตัวแปรตาม คือ ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการ ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ปีการศึกษา 2562

1.1 ผู้ประเมินดำเนินการประชุมคณะครูประจำเดือน พฤศจิกายน 2561 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการแก้ไขปัญหา ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน จัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์)

1.2 ผู้ประเมินดำเนินการประชุมประจำเดือนมกราคม 2562 ชี้แจงการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) ปีการศึกษา 2562 ให้คณะครูได้ทราบร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดกรอบ การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ปีการศึกษา 2562 (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002 : 66 ; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 327 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24)

1.3 ผู้ประเมินได้นำกรอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ปีการศึกษา 2562 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน หาค่า IOC ได้ดัชนีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 – 1.00 และได้ดำเนินการร่วมกับครูที่รับผิดชอบโครงการจำนวน 2 คน

1.4 ผู้ประเมินและครูที่รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน วางแผนดำเนินการจัดทำเครื่องมือจำนวน 10 ฉบับ นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 - 1.00 และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับโรงเรียนบ้านร่องแมตและโรงเรียนบ้านห้วยจั่ว จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทุกฉบับระหว่าง .88 -.95 จากนั้นจึงนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลและกำหนดแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการตามโครงการ ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการตามโครงการ และระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ปีการศึกษา 2562

1.1 ผู้ประเมินและครูที่รับผิดชอบโครงการ ประชุมชี้แจง โครงการ วัตถุประสงค์กับครูทุกคน และจัดทำคำสั่งมอบหมายภารกิจของกิจกรรมให้กับครูทุกคน

1.2 ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมวางแผน เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้และประสานมอบหมายครูทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยตลอดปีการศึกษา 2562

1.3. ผู้ประเมินกำหนดวิธีการดำเนินการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการตามโครงการปีการศึกษา 2562 ภายในเดือนพฤษภาคม 2562 ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการตามโครงการปีการศึกษา 2562 ภายในเดือน มิถุนายน 2562 – กุมภาพันธ์ 2563 ระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการตามโครงการปีการศึกษา 2562 ภายในเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2563 รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST ปีการศึกษา 2563

3.1 ผู้ประเมิน ครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมเพิ่มเติมและเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงาน จัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง(อินมื่ออุปถัมภ์) ปีการศึกษา 2563 และมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามโครงการ 10 กิจกรรมตลอด ปีการศึกษา 2563

3.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คน ได้ดำเนินการประเมินโครงการตามกรอบการประเมินและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 2 ตลอดปีการศึกษา 2563

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยจึงขอเสนอ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับดังนี้

1. ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านบริบทและด้านปัจจัย ปีการศึกษา 2562 – 2563 แยกสรุปผล แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบริบท จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ปีการศึกษา 2562 พบว่าโครงการกำหนดความเป็นมาและความสำคัญความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาในทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ

2562 วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน มีความเป็นไปได้ และเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเป็นไปตามความต้องการจำเป็นต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามสภาวะการณ์ปัจจุบัน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กำหนดกิจกรรม 10 กิจกรรม ทุกกิจกรรมมีความเหมาะสมและ สามารถดำเนินการให้บรรลุได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และปีการศึกษา 2563 พบว่า โครงการ มีการดำเนินการปรับกิจกรรมในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมโครงงานคุณธรรมทำความดี มีการวางแผน ให้นักเรียนทุกคนได้วิเคราะห์ตนเอง ร่วมกันสรุปประเด็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และหาแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม ปรับปรุงกิจกรรมสะอาดทุกพื้นที่ที่หนูยินดีทำเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยน หน้าที่การทำความสะอาดและมีการตรวจสอบประเมินผลความสะอาด เพิ่มกิจกรรมให้รางวัลเป็นการ เสริมแรงและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน ปรับเพิ่มกิจกรรมอาชีพที่สนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือก อาชีพตามความสนใจด้วยการจัดกิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ทุก กิจกรรมปรับปรุงส่วนการตรวจสอบและประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและจากผล จากการประเมินด้านบริบท (Context) ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสองปีการศึกษา

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ครูมีความรู้ความสามารถจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีจำนวนพอเพียง มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ สามารถวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมได้ แต่บาง กิจกรรมมีลักษณะการจัดไม่เหมือนกัน ผู้รับผิดชอบโครงการจึงจะต้องถ่ายทอดความรู้ ขอบเขตงาน เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันต่อไป งบประมาณมีจำนวนพอเพียงต่อความ ต้องการใช้งานกับกิจกรรม สำหรับบางกิจกรรมเช่น กิจกรรมอาชีพที่สนใจงบประมาณไม่เพียงพอ ด้าน วัสดุและอุปกรณ์มีความเหมาะสมและพอเพียงกับการใช้งานของนักเรียน และด้านอาคารสถานที่ แหล่ง เรียนรู้สำหรับจัดหรือดำเนินกิจกรรมเหมาะสมและเพียงพอ สำหรับบางกิจกรรมต้องนำนักเรียนไปทำ กิจกรรมในแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา และมีความสะดวกเหมาะสมกับกิจกรรม เช่น วัด ศูนย์ เศรษฐกิจพอเพียง และอื่นๆ เป็นต้น และปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนา ตนเองครูให้ความสนใจแนวทางและขั้นตอนของการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการมากขึ้น มีระบบการนิเทศ กำกับ ประเมินผล สรุปรายงานการดำเนินงานปีการศึกษาที่ผ่านมา และนำข้อที่ควร แก้ไขมาพัฒนาปรับปรุงหรือยกเลิกในบางกิจกรรม และกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าหา วิธีการที่หลากหลายได้ฝึกปฏิบัติทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียนมากขึ้น ผู้บริหารได้จัดสรรงบประมาณให้ เพียงพอและจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย และผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสองปีการศึกษา

2.ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้

รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านกระบวนการ ปีการศึกษา 2562 – 2563 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ปีการศึกษา 2562 พบว่า การดำเนินทุกกิจกรรมมีระบบการวางแผน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรม การจัดกิจกรรมมีกระบวนการดำเนินการตามกิจกรรมทั้งในหลักสูตร เสริมหลักสูตรและบูรณาการในกลุ่มสาระเรียนรู้สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้ และหากพบปัญหาและอุปสรรค มีระบบการระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วนในการวางระบบการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป และครู ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมมีการวางแผนการปรับกิจกรรม โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของการดำเนินการปีการศึกษาที่ผ่านมา ระดมความคิดเห็น และร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของบางกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง และประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองได้สานต่อกิจกรรมและร่วมประเมินผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในขณะที่อยู่ที่บ้านให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และผลการตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ปีการศึกษา 2562 ผลการตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติของนักเรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 76.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเรียงลำดับมากที่สุด ดังนี้ ร่วมกิจกรรมงานต่างๆ ด้วยความสนุกสนานและเต็มใจ รองลงมา คือ รับฟังคำอธิบายกิจกรรมจากครู และ พุดจาสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ผลการตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 81.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเรียงลำดับมากที่สุด ดังนี้ ร่วมกิจกรรมงานต่างๆ ด้วยความสนุกสนานและเต็มใจ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีกิริยาท่าทางที่มุ่งมั่นและร่วมกิจกรรมจนเสร็จสิ้น และ ทำกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบตามขั้นตอน รองลงมา คือ รับฟังคำอธิบายกิจกรรมจากครู จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมพร้อมเสมอ และ ชักชวน ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนในการทำกิจกรรมตามสมควร ตามลำดับ อีกทั้งจากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดสองปีการศึกษา

3. ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ปีการศึกษา 2562 – 2563

3.1 ส่วนปรับขยาย 4.1) ผลกระทบ (Impact) ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ ครูสนใจติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของนักเรียน ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน มี และผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน ครูสนใจติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน และ ผู้บริหารตั้งใจที่จะดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามลำดับ

2. ส่วนบรรยาย 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) แยก 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนภูมิใจในความเป็นชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ รองลงมา คือ นักเรียนช่วยกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวตามความสามารถ และนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ- ผู้ตามที่ดี ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนช่วยกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวตามความสามารถ รองลงมา คือ นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ- ผู้ตามที่ดี ตามลำดับ

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรมการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนไหวพริวก่อนไปและกลับจากโรงเรียน รองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ มี และนักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และ นักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ รองลงมา คือ นักเรียนไหวพริวก่อนไปและกลับจากโรงเรียน และ นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนและครูเมื่อมีโอกาส นักเรียนส่งงานตามกำหนดเวลา ตามลำดับ

ด้านที่ 3 มีงานทำ-มีอาชีพ ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ รองลงมา คือ นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพต่างๆ นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายาม รอบคอบและมีความสุข ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ รองลงมา คือ นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายาม รอบคอบและมีความสุข นักเรียนมีเป้าหมายและสนใจในอาชีพต่างๆ และ นักเรียนรับผิดชอบ ต่องาน ใฝ่รู้ ทำงานสำเร็จ ตามลำดับ

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนแต่งกาย มีมารยาท มีสัมมาคารวะ และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ รองลงมา คือ นักเรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ และ นักเรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหา

หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ตามลำดับ และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนแต่งกาย มีมารยาท มีสัมมาคารวะ และกตัญญูทักท้วงผู้มีพระคุณ นักเรียนเต็มใจและช่วยเหลือกิจการต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชน และสังคม นักเรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ตามลำดับ

3.3 ส่วนปรับขยาย 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) พบว่า ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ โรงเรียนวางแผนการพัฒนาครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยมากขึ้นรองรับการดำเนินการในปีถัดไป รองลงมา คือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไข กิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียนและ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา ตามลำดับ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไข กิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน รองลงมา คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา และ ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล ทุกสัปดาห์ และ ทุกเดือน ทุกภาคเรียน และทุกปีการศึกษา ตามลำดับ

3.4 ด้านผลผลิต 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) พบว่า ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน รองลงมา คือ โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับชุมชน และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ รองลงมา คือ โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน และ โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับชุมชน ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมียุบถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST ด้านบริบทและด้านปัจจัย แยกอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านบริบท ปีการศึกษา 2562 - 2563 พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา ผลประเมินอยู่ในระดับมากและมีผลการประเมินค่าเฉลี่ยสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่า โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการจัดทำโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับ

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน อาจสืบเนื่องมาจากโครงการได้นำเป็นแนวทางตามพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานไว้ กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานน้อมนำสู่แผนพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง และมีกำหนดการ แนวทางที่ชัดเจน ดังนั้นทางโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) จึงได้น้อมนำแนวทางตามพระบรมรา โชบายสู่แผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำโครงการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ (ประมวลศิลป์ วิทยา, 2557) พบว่า ด้านบริบท (Context) วัตถุประสงค์ของโครงการมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการดำเนินงานมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถนำไปปฏิบัติได้ จริง และ (ปิยมาศ ฉายชูวงศ์, 2560) ได้ประเมินการประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียน บ้าน ประดู่งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท พบว่า ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติและชุมชนให้การ ยอมรับต่อกิจกรรมของโครงการ โดยภาพรวม ผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านปัจจัย ปีการศึกษา 2562 - 2563 พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา ผลประเมิน อยู่ในระดับมากและมีผลการประเมินค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทั้งสองปีการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับและมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินเพิ่มขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการ ดำเนินงานของกิจกรรมตามโครงการ และ โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมเหมาะ และเพียงพอแก่นักเรียน สอดรับกับผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่า โรงเรียน ดำเนินการระดมความคิดเห็นประชุมร่วมวางแผน จัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องและ พอเพียงกับกิจกรรม จัดหาแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญหลากหลายและ สนับสนุนการพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มพูนมากขึ้นและสามารถวางแผนวิเคราะห์นักเรียนและสังเคราะห์ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพของนักเรียน นอกจากนั้นกิจกรรม ยังมีความเป็นไปได้และปฏิบัติได้จริง ช่วงเวลาและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อาจสืบ เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการวัดและประเมินผล การศึกษา ภาคปกติ เป็นเวลากว่า 20 ปี และมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่า 15 ปี ได้รับแต่งตั้งร่วมเป็นคณะทำงานประเมินสถานศึกษาต่างๆมากมาย และครุมีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ จบระดับมหาบัณฑิตมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมตามโครงการ และยังพัฒนาตนเอง เข้ารับการอบรม ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ปัจจัยด้านผู้บริหารและครุมี ความเหมาะสมมากที่สุด รวมถึงโรงเรียนได้จัดเตรียมเอกสาร ใบงาน วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอก มีจำนวนที่พอเพียงกับนักเรียน และเหมาะสมกับกิจกรรม จึงทำให้ผลการประเมิน ภาพรวม ด้านปัจจัยอยู่ในระดับมาก (ประไพรัตน์ ลำไฉ, 2557) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การศึกษาความต้องการจำเป็นและการ

จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ด้านปัจจัยอยู่ในระดับมาก (ปิยมาศ ฉายชวงษ์, 2560) ได้ประเมินการประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียน บ้านประดู่งาม ผลการวิจัย ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมและเพียงพอ ของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลาและงบประมาณ โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ตามโครงการ เพื่อให้เกิดผลผลิตบรรลุผลตามเป้าหมาย

2. การประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST ด้านกระบวนการ ปีการศึกษา 2562 - 2563 พบว่า ภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และมีผลการประเมินค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูจัดเนื้อหา สื่อ และกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ครูจัดเตรียมและใช้อุปกรณ์เหมาะสมกับกิจกรรมสะอาดทุกพื้นที่ที่ศูนย์ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และการดำเนินงานตามกิจกรรมและเป็นไปตามปฏิทินระยะเวลาที่กำหนด สอดรับกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่า การดำเนินทุกกิจกรรมมีระบบการวางแผนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรม การจัดกิจกรรมมีกระบวนการดำเนินการตามกิจกรรมทั้งในหลักสูตร เสริมหลักสูตรและบูรณาการในกลุ่มสาระเรียนรู้สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้ และหากพบปัญหาและอุปสรรค มีระบบการระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วนในการวางระบบการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป และครูผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ เ้าใจ กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องด้วยวิธีที่หลากหลายครบทุกกิจกรรม ขณะดำเนินการตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินงานเมื่อพบว่ามีข้อบกพร่อง อาจเป็นเพราะว่าโครงการได้กำหนดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเป็นได้ในทิศทางที่ดี โดยทุกฝ่ายตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยครูผู้รับผิดชอบโครงการได้พัฒนาตนเอง ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้และมีมุมมองในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ให้นักเรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับซิมอนแกรริสันและฮิกส์ (Simon and Garrison and Hicks, 2002) จัดการเรียนการสอนคุณธรรมและจริยธรรมในชั้นเรียนนั้น ควรมีการประพฤติปฏิบัติกันอย่างไรมีคุณค่ามีความหมายและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมและวัฒนธรรม ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและ ชักถามตลอดทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ ๆ และควรจะได้ประพฤติปฏิบัติและเห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมนั้น ๆ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้และมีประสบการณ์ตรง (โกสินทร์ ช้างบุญ, 2560) ได้ประเมินติดตามผลการ

ดำเนินงานโครงการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผน ทางโรงเรียนมีเป้าหมายเดียวกันในการกำหนดการดำเนินงานในโครงการ มีการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางแผนกันไว้ (ปิยมาศ ฉายชวงษ์, 2560) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม ผลการวิจัย ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารจัดการ การดำเนินการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการประเมินด้านกระบวนการมีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์ จึงทำให้ผู้บริหารตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้เกิดผลผลิตบรรลุผลตามเป้าหมาย

3. การประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปลัมภ์) มีประเด็นดังนี้

3.1 ด้านผลกระทบ (Impact) ปีการศึกษา 2562 -2563 พบว่า ภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และมีผลการประเมินค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูสนใจติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของนักเรียน ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน และผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกฝ่ายตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ชนากานต์ อีหาญ, 2558) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านผลกระทบ พบว่า ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และกิจกรรมโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้น มีผลสะท้อนให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพและ ปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน ครูสนใจติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน และ ผู้บริหารตั้งใจที่จะดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาจสืบเนื่องมาจากเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและเห็นผลปรากฏทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และทางโรงเรียนยังส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียนที่บ้านในวันหยุดประจำสัปดาห์หรือหยุดราชการประจำปี ทำให้ผู้ปกครองได้สังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และครูยังได้ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทุกช่องทางการติดต่อ อาทิ การพูดคุยตอนเช้า – เย็น การสอบถามในกลุ่ม line ของห้องเรียน การติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทาง Facebookของผู้ปกครองและนักเรียน รวมทั้งการโทรศัพท์ประสานสื่อสารทุกเรื่อง จึงเกิดเจตคติและความพึงพอใจมากที่สุด หากผู้ปกครองความเอาใจใส่ต่อการศึกษาก้าวไปใส่ใจต่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง จะมีผลต่อความสัมพันธ์กับระดับการให้เชิงผลเชิงจริยธรรมที่ดีขึ้นของนักเรียน สอดคล้องกับ (อุไรวรรณ จันทร์สว่าง, 2559) ได้ศึกษาและรายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน

บ้านย่านตาขาว พบว่า ด้านผลผลิต ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ปิยมาศ ฉายชูวงศ์, 2560) ได้ศึกษาผลกระทบของโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียน บ้านประดู่งาม พบว่า การประเมินด้านผลกระทบ มีความเหมาะสมและผ่านเกณฑ์ จึงทำให้ผู้บริหารตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการ และนำผลกระทบมาปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการในปีการศึกษาถัดไป

3.2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ปีการศึกษา 2562 - 2563 แยกอภิปรายผลดังนี้

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนภูมิใจในความเป็นชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ นักเรียนช่วยกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวตามความสามารถ นักเรียนช่วยกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวตามความสามารถ นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี ทั้งนี้กิจกรรมต่างๆ ของโครงการเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในทุกช่วงเวลาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยมีครูและผู้ปกครองคอยกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายจริง สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาวของ (อุไรวรรณ จันทร์สว่าง, 2559) พบว่า ด้านผลผลิต ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านมากที่สุด เป็นผลของการประเมินในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนไหวพือแม่ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา นักเรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ นักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และ นักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนและครูเมื่อมีโอกาส นักเรียนส่งงานตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ด้วยกิจกรรมของทางโรงเรียนได้ประสานสื่อสารความร่วมมือกับทุกภาคส่วน กิจกรรมจึงได้ดำเนินการทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา รวมถึงการตรวจสอบ ติดตาม พฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่องทำให้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับประสงค์ รามวิเศษ (2556) ศึกษาประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนคำตานางนองงู พบว่า ทุกด้านนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูต่อบุคคล ด้านการยอมรับความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง และด้านการตระหนัก รู้คุณค่าร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม (อุไรวรรณ จันทร์สว่าง, 2559) ได้ประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว พบว่า ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 3 มุ่งงานทำ- มีอาชีพ ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ รองลงมา คือ นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพต่างๆ นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายาม รอบคอบและมีความสุข นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายาม รอบคอบและมีความสุข นักเรียนมีเป้าหมายและสนใจในอาชีพต่างๆ และ นักเรียนรับผิดชอบ ต่องาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ ทั้งนี้กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านการมีงานทำ มีอาชีพ ครูได้กำหนดจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสนใจ ความต้องการในการเรียนรู้ เช่น การทำผลิตภัณฑ์จาก กล้วย การทำขาใบหม่อน การตัดผม การปลูกผักสวนครัว ถือเป็นวิถีของกิจวัตรประจำวันของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ปฏิบัติในสถานศึกษาไปลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่บ้านด้วย สอดคล้องกับ (อุไรวรรณ จันทร์สว่าง, 2559) ได้ศึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว พบว่า ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กิจกรรมกินดีอยู่ดีมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2562-2563 ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนแต่งกาย มีมารยาท มีสัมมาคารวะ และกตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ รองลงมา คือ นักเรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ และ นักเรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น นักเรียนเต็มใจและช่วยเหลือกิจการต่างๆของโรงเรียน ชุมชน และสังคม ทั้งนี้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนได้พัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมห้องเรียนบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร อีกทั้งยังจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสได้ไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน เช่น การทำความสะอาดวัด อาคารเอนกประสงค์ หมู่บ้าน เป็นต้น สอดคล้องกับ (วรลักษณ์ นุ่นรักษา, 2556) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรถประชา นุเคราะห์) พบว่า ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมด้านการประหยัด และออม ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเสียสละ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความเป็นไทย (อุไรวรรณ จันทร์สว่าง, 2559) ได้ประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว พบว่า ด้านผลผลิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยและจิตอาสา กิจกรรมบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมสู่กระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมสามประสานสายใยรัก ปิยะมาศ ฉายชูวงศ์ (2560) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียน บ้านประดู่งาม พบว่า ด้านประสิทธิผล คุณลักษณะสุจริต ทั้ง 5 ประการของนักเรียน โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ความยั่งยืน (Sustainability) ปีการศึกษา 2562 -2563 ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนวางแผนการพัฒนาครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยมากขึ้นรองรับการดำเนินการในปีถัดไป ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไข กิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา และสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่า การดำเนินงานด้านความยั่งยืนของโครงการมีความเหมาะสม อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการมีผลเพื่อความสำเร็จของคุณภาพของนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งผู้บริหารและครูสนใจ มุ่งมั่น และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้โครงการสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่นและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัย (โกสินทร์ ช้างบุญ, 2560) ได้ประเมินติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอยะหริ่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ทางโรงเรียนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามโครงการโดยหัวหน้ากิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อรายงานและนำเสนอ ต่อผู้บริหารนำมาวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนา และ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

3.4 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ปีการศึกษา 2562-2563 ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน รองลงมา คือ รายการประเมินโรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับชุมชน และ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับชุมชน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายได้แก่ ระดับของกลุ่มโรงเรียนจุน 1 ระดับของเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด อีกทั้งได้วางแผนในการสร้างเครือข่ายในระดับสังกัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (มาเรียม นิลพันธ์, 2554) ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดโยงความรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และบัณฑิตนำความรู้ไปปฏิบัติงานกับการเปลี่ยนแปลงและประยุกต์กับความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีใหม่ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินโครงการอื่น ๆ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model เพื่อจะได้ข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน และนำผลมาวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโครงการของโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของ สป. ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 10 ธันวาคม 2561). จาก <http://www.kknpeo.moe.go.th/2018/11/>
- กรมการศาสนา. (2550). คู่มือศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โกสินทร์ ช้างบุญ. (2560). การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ : ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ชนากานต์ อีกรหาญ. (2558). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติ และนานาชาติกลุ่มระดับชาติด้านการศึกษา. 3(6) : 116-126.
- ประไพรัตน์ ลำไจ. (2557). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ประมวลศิลป์ วิทยา. (2557). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่อง โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน รัชดาภิเษกโดย CIPP MODEL. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปิยมาศ ฉายชูวงศ์. (2560). การประเมินการประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต). (2548). ขอบฟ้าแห่งความรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2554). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 12 มกราคม 2562). จาก <http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/081957-03.pdf>.
- วรลักษณ์ นุ่นรักษา. (2556). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรถประชานุเคราะห์). สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรถประชานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. พิมพ์ครั้งที่

2. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. (2559). *รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559*. ตีพิมพ์: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาดำรง เขต 1.

Simon, Katherine G., Garrison, Jim, and Hicks, David. (2002). *Moral Questions in the
Classroom*. Teacher College Record. Volume 104, NO.5, August, p.934-7.

